

Гладій О. В.

*кандидат юридичних наук, докторант кафедри публічного
та приватного права*

Університет митної справи та фінансів

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ

Підписання Угоди про Асоціацію з Європейським Союзом актуалізувало питання розуміння ідеї розбудови держави на засадах адміністративної сервісності [1]. Ідея адміністративної сервісності прямо кореспондується із концепцією публічного управління, і відповідно публічно-управлінських відносин. С.Т. Гончарук визначає, що імперативним елементом публічно-управлінських правовідносин є суб'єкт владних повноважень [2, с. 191-198].

Спробу визначити відмінності між публічним та державним управлінням зроблено у наукових публікаціях Ю. О. Легези. Вченою зазначається, що поняття «державне управління» пов'язується із імперативним впливом механізму державних органів на інших соціальних осіб; натомість публічне управління характеризується розбудовою взаємовідносин у сфері реалізації компетенції державних органів та органів місцевого самоврядування на засадах координації, рівності та прозорості, що, зокрема, може досягатися за рахунок реалізації ідеї цифровізації суспільних правовідносин [3, с. 61-62]. Ідея публічного адміністрування та встановлення його нормативно-правових засад підтримана і у дослідженнях Р. С. Мельника, але при цьому вченим виділяється як його ознака політичний характер публічно-управлінських правовідносин, що хоча і не повинно впливати на здійснення посадовими особами їх компетенції, але і водночас обумовлює функціонування політичної публічної служби [4, с. 10].

Результативність нормативно-правового регулювання адміністративних та адміністративно-процесуальних правовідносин має кількісні та якісні показники, що мають бути основою системи критеріїв ефективності діяльності системи органів державної влади та місцевого самоврядування.

До ознак адміністративно-процесуальних відносин відноситься спеціальна система законодавства, що регулює публічно-управлінські правовідносини. Отже, однією із ознак адміністративно-процесуальних відносин є спеціальна система нормативно-правового регулювання, зокрема, такими є кодифіковані акти – Кодекс адміністративного

судочинства України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Закон України «Про адміністративну процедуру», Закон України «Про адміністративні послуги».

Другою ознакою адміністративно-процесуальних правовідносин є їх характер. Характер відносин виявляється у домінуючому значенні публічного інтересу як змісту між державою та суспільством, між державою та соціальними учасниками. Отже, публічний інтерес має визначатися як функціональна мета взаємодії держави та суспільства.

Наступною ознакою адміністративно-процесуальних відносин є специфіка їх суб'єктного складу. Як правило, однією із сторін публічно-управлінських правовідносин є суб'єкт владних повноважень, в тому числі суб'єкт делегованих повноважень.

При цьому варто підкреслити, що до реформи адміністративно-процесуального законодавства у 2017 році саме ознака суб'єктного складу визначається як єдина із можливих ознак. Запровадження змін до Кодексу адміністративного судочинства та реформа системи врегулювання управлінських спорів виявила доцільність не лише виокремлення суб'єктивних характеристик справи, але і встановлення її предмету, в основу розуміння якого покладається саме публічний інтерес.

Унікальність публічно-управлінських відносин вимагає використання спеціальних процедур врегулювання адміністративно-процесуальних справ, що зокрема, передбачає специфіку реалізації суддівського процесуального розсуду та інші особливості процедури.

Система адміністративно-процесуальних правовідносин робить можливим її побудувати за сферами виникнення спорів чи справ. Так, відповідно до змісту Єдиного реєстру судових рішень виділяються: спори у сфері адміністрування податків та зборів; спори з приводу забезпечення функціонування органів прокуратури, суду, нотаріату; спори у сфері охорони навколишнього природного середовища; спори у сфері реалізації державної економічної та фінансової політики; спори у сфері регулювання містобудівної діяльності та землекористування; спори у сфері освіти, науки та культури; виборчі спори; спори забезпечення громадського порядку та безпеки; спори у сфері запобігання корупції; спори з питань захисту політичних та громадських прав; спори з питань примусового виконання судових рішень; спори у сфері публічної служби; спори щодо статусу народного депутата, депутатів місцевих рад.

Список використаних джерел:

1. ASSOCIATION AGREEMENT between the European Union and its Member States, of the one part, and Ukraine, of the other part / Official Journal

of the European Union . [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://publications.europa.eu/resource/cellar/4589a50c-e6e3-11e3-8cd4-01aa75ed71a1.0006.03/DOC_1

2. Гончарук Н. Т. Модернізація державної служби України на сучасному етапі розвитку / Н. Т. Гончарук, Л. В. Прудіус; за ред. О. В. Покатаєвої. *Право та державне управління: збірник наукових праць*: [у 2-х т.]. Запоріжжя : КПУ, 2017. Т. 2. № 4. С. 191-198

3. Легеца Ю.О. Сутність та структура адміністративно-правового механізму публічного управління у сфері використання природних ресурсів. *Visegrad journal on human rights*. 2016. № 6. Р. 1. С. 104–114.

4. Мельник Р. С. Категорія «публічне управління» у новій інтерпретації. *Адміністративне право і процес*. 2013. № 1(3). С. 8–14.

5. Ніканорова О. В. Адміністративні правові відносини : поняття та ознаки. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія. Юридичні науки*. 2014. Випуск 6-1. Т.2. С. 206-210

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-47>

Жадан Є. В.

*кандидат наук з державного управління,
докторант кафедри публічного права та приватного права
Університет митної справи та фінансів*

НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: СТАНДАРТИ ЄС

До стратегічних проблем забезпечення національної екологічної безпеки належить відсутність традицій наступності у реалізації державної та регіональної політики загалом, особливо у сфері національної екологічної безпеки. Крім того, ще одним питанням, яке потребує розгляду, є декларативний характер встановлення сутності та структури механізму національної екологічної безпеки та його функціонального змісту, який має бути спрямований на виконання вимог Європейського «Зеленого курсу».

Європейський «Зелений курс» є для України обов'язковою частиною стратегії розвитку, яка ґрунтується на визнанні її кандидатом на членство в Європейському Союзі. Шлях розвитку інтеграції України до ЄС має бути пов'язаний із прийняттям Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та її державами-членами, з одного боку, та Україною, з іншого боку. Наступним кроком стало визнання України